

lige straffeprocessuelle regler anvendelse med de retsgarantier, som dette system giver den, som den strafretlige sanktion rettes imod. Punktafgiftslovene henviser således også til opkrævningslovens § 18, stk. 2, som har følgende ordlyd: »Med hensyn til den tilkendegivelse, der er nævnt i stk. 1, finder bestemmelserne om tiltalerejsning i § 930, jf. § 926, i lov om rettens pleje, tilsvarende anvendelse.«

Bødeforlæg skal derfor indeholde de elementer, som retsplejeloven kræver ved udfærdigelse af anklageskrifter.

Den nuværende praksis for anvendelse af straffebestemmelserne på punktafgiftsområdet fremgår blandt andet af Told- og Skattestyrelsens Punktafgiftsvejledning for 2002, jf. dennes afsnit A.13.3.

Kompetencen til at udstede administrative bødeforlæg omfatter:

1. sager, hvor overtrædelsen skyldes grov uagtsomhed, samt
2. sager, hvor der foreligger forsæt til skatte-, afgifts- og toldunddragelse, og hvor det samlede forsætligt unddragne beløb ikke overstiger 100.000 kr.

Sager med forsætlige unddragelser af beløb over 100.000 kr. ligger uden for den administrative kompetence. Disse sager skal sendes til anklagemyndigheden med henblik på indbringelse for domstolene. Der nedlægges påstand om frihedsstraf og en tillæggsbøde efter straffelovens § 50, stk. 2. I punktafgiftssagerne udgør tillæggsbøden halvdelen af den samlede forsætligt unddragne punktafgift, ved forsøg dog kun en fjerdedel af det forsætlige forhold.

3.4.2. Normalbøder

I sager om forsætlig afgifts- og/eller skatteunddragelse gøres der efter praksis ikke bødeansvar gældende, når det samlede unddragne beløb er under 5.000 kr., og der er tale om en førstegangsovertrædelse.

I sager om grov uagtsom afgifts- og eller skatteunddragelse gøres der efter praksis ikke bødeansvar gældende, når det samlede unddragne beløb er under 10.000 kr., og der er tale om en førstegangsovertrædelse.

Hvis der ved overtrædelsen foreligger forsæt til afgiftsunddragelse, beregnes bøden således:

1. til og med 30.000 kr.: 1/2 gang det unddragne afgiftsbeløb
2. over 30.000 kr. og til og med 100.000 kr.: 15.000 kr. + 1 gang den del af det unddragne afgiftsbeløb, som overstiger 30.000 kr.

Hvis afgiftsunddragelsen anses for sket ved grov uagtsomhed, fastsættes bøden til halvdelen af de ovenfor under forsæt nævnte satser.

Overtrædes ikke en, men flere afgiftslove samtidig, finder de almindelige bestemmelser om kummulation af bøder anvendelse, jf. straffelovens § 88. Dette betyder for bødestraffe, at der fastsættes en fælles bøde. Reglerne finder også anvendelse ved flere overtrædelser af samme afgiftslov, hvilket medfører, at eventuelle bøder for overtrædelse af ordensforskrifter m.m. lægges oven i den takstbaserede bøde for selve afgiftsunddragelsen.

For visse overtrædelser af mere ordensmæssig karakter, dvs. at de ikke vedrører et unddraget afgiftsbeløb, benyttes en særlig lav bødesats på 500 kr. Dette kan for eksempel være ved overtrædelse af gældende regnskabsbestemmelser.

Ved overtrædelser, der vedrører enkeltstående forhold af både regnskabsmæssig og forståelsesmæssig karakter, kan bøden alt efter unddragelsens karakter og forudsat, at der er tale om relativt små beløb, fastsættes til halvdelen af normalbøden.

Ved gentagelse i unddragelsessager forhøjes normalbøden med 25 pct.

Ved uberettiget kredittagning tænkes på tilfælde, hvor det må anses for utvivlsomt, at regulering senere ville have fundet sted, f.eks. hvis det af regnskabet fremgår, at virksomheden ved opgørelsen af afgiften til afgiftsangivelsen konsekvent har anvendt betalingsprincippet i stedet for leveringsprincippet, eller hvis virksomheden i »dårlige perioder« har angivet mindre beløb og i perioder med forbedret likviditet har angivet større beløb end afgiftsregnskabet for de enkelte kontrollerede perioder udviser. Hvis overtrædelsen er sket af grov uagtsomhed, fastsættes bøden til 1/10 af det på kontroltidspunktet ikke berigtigede beløb. Er overtrædelsen forsætlig, fastsættes bøden i almindelighed til 1/5 af det på kontroltidspunktet ikke berigtigede beløb. Hvis bødeberegningen på grundlag af saldobeløbet vil føre til en urimelig lav bøde, kan en ordensbøde - eventuelt en større ordensbøde - komme på tale. Medfører en forsætlig kredittagning afgiftstab for statskassen (f.eks. hvis virksomheden må ophøre), og har virksomhedens indehaver måttet indse dette, afgøres sagen som en egentlig unddragelsessag.

3.5. Skatteministeriets overvejelser om skærpede bøder

3.5.1. Generelt

Da de statslige told- og skattemyndigheder som nævnt ofte alene foretager mindre reguleringer af virksomhedens afgiftstilsvær, svarende til afgiftsund-